

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 14 § lagen om paketresor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om paketresor ändras. Enligt förslaget skall en researrangör ha rätt att höja det avtalade priset till följd av sådana förändringar i valutakurserna som påverkar kostnaderna för resan. För närvarande är rätten att höja priset kopplad till en sådan förändring av valutakurserna som beror på Finlands Banks eller statsrådets beslut. Det är nödvändigt att

ändra bestämmelsen till denna del då Finland går med i området för den gemensamma valutan i och med att den tredje fasen av Europeiska ekonomiska och monetära unionen inleds den 1 januari 1999.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1999. Lagen skall tillämpas på avtal som ingås efter det att lagen trätt i kraft.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I 14 § lagen om paketresor (1079/1994) anges de förutsättningar under vilka researrangören ensidigt kan ändra det avtalade priset på en resa. Researrangören får i avtalsvillkoren förbehålla sig rätten att höja priset på resan på de grunder som nämns i 1 mom., om han för binder sig att även sänka priset på motsvarande grund. Prishöjningen får inte vara större än ökningen av kostnaderna och priset skall på motsvarande sätt sänkas med minst lika mycket som kostnaderna sjunker. Priset får inte höjas under de sista 20 dagarna före avresedagen. Under denna tid är researrangören inte heller skyldig att sänka priset.

Enligt 1 mom. 2 punkten får prishöjningen basera sig endast på en sådan förändring i valutakurserna som beror på Finlands Banks eller statsrådets beslut. I punkten avses ett beslut om en ändring av den övre eller nedre gränsen för variationsområdet för markens externa värde och ett beslut att låta bli att iaktta gränserna för variationsområdet. Sådana förändringar som håller sig inom varia-

tionsområdet eller som inte beror på Finlands Banks eller statsrådets beslut berättigar inte till en ändring av det avtalade priset.

Bestämmelsen ändrades inte, trots att systemet för hur beslut fattas i fråga om markens externa värde sågs över 1996 och Finland anslöt sig till Europeiska monetära systemets valutakursmekanism (*Exchange Rate Mechanism*), nedan ERM. Enligt en ändring som då företogs i myntlagen (358/1993) kan statsrådet i enskilda fall och på de villkor det bestämmer på framställning av Finlands Bank bemyndiga finansministeriet att inom ramen för ERM besluta om ändringar av markens externa värde och gränserna för variationsområdet. Redan till följd av anslutningen till ERM har 14 § 1 mom. 2 punkten lagen om paketresor förlorat sin betydelse.

Då den tredje fasen av Europeiska ekonomiska och monetära unionen inleds och den gemensamma valutan, euron, tas i bruk vid ingången av 1999, innebär detta att Finlands Bank eller statsrådet inte längre fattar beslut enligt 14 § 1 mom. 2 punkten lagen om paketresor. Inom euroområdet hör valutakurspolitiken till gemenskapens kompetens.

Rådet och Europeiska centralbanken handlar tillsammans inom valutakurspolitiken. Myntlagen, i vilken föreskrivs bl.a. om hur markens externa värde bestäms, har därför upphävts genom lagen om upphävande av myntlagen (215/1998). Lagen träder i kraft, när Finland blir en del av området för den gemensamma valutan.

Researrangörerna skall ha skäligena möjligheter att ändra priserna till följd av förändringar i valutakurserna. Resebroschyrerna inklusive prislister publiceras och försäljningen av resorna inleds i allmänhet ca ett halvt år före resp. resesäsong. Redan före detta måste researrangörerna ingå avtal med sina underleverantörer, såsom transport- och inkvarteringsföretag. Researrangörens prestationer som ingår i avtalen bestäms för tikesresornas del normalt i utländsk valuta.

Den nuvarande regleringen tillåter en höjning av priset på resor vilka sålts till det pris som uppgetts i broschyren endast på grund av att variationsgränserna för markens kurs har ändrats eller marken devalverats till följd av att marken tillåtits flyta fritt. Inte ens väsentliga förändringar i värdet på de övriga valutorna ger rätt till att höja priset. Så snäva begränsningar kan inte vara förenliga ens med resenärernas intresse. Om kursrisken ligger hos researrangören, leder detta på motsvarande sätt till ett behov att låta risken generellt sett ingå i priset på resorna. En koppling av det nuvarande slaget till uttryckliga beslut av de organ som ansvarar för valutakurspolitiken är efter att euron tagits i bruk inte motiverad heller på den grunden att avsikten åtminstone i initialskedet är att låta euron flyta fritt, dvs. att dess värde bestäms av situationen på marknaden.

Av dessa orsaker föreslås att 14 § 1 mom. 2 punkten lagen om paketresor ändras så att en prishöjning skall vara tillåten på grund av sådana förändringar i valutakurserna som påverkar kostnaderna för resan. Kostnaderna påverkas främst av förändringar, jämfört med euron, i de valutans kurser som ingår i avtalen mellan researrangören och dennes underleverantörer om arrangemanget av resan i fråga och med stöd av vilka även priset på resan har bestämts.

Det har inte ansetts nödvändigt att begränsa rätten att höja priset så att den skulle gäl-

la endast valutakursförändringar av viss storlek. Researrangörerna höjer knappast priset till följd av sedvanliga variationer i kurserna, eftersom de måste förbinda sig att på motsvarande sätt sänka priserna. Researrangören orsakas så mycket arbete och kostnader av att räkna ut de nya priserna, lämna meddelande om dem, kräva in tilläggsavgifterna och återbära prissänkningarna att det inte lönar sig att göra upprepade och mindre ändringar i priserna.

Den föreslagna bestämmelsen har i sak samma innehåll som bestämmelserna i de motsvarande lagarna i de övriga nordiska länderna.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga verkningar på den offentliga ekonomin.

Den föreslagna ändringen minskar det behov av att beakta valutakursriskerna vid prissättningen av resorna som orsakas researrangörerna. Ur resenärernas synvinkel kan detta antas påverka resornas prisnivå i en positiv riktning.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Utlåtande om propositionen begärdes av finansministeriet, handels- och industriministeriet, Konkurrensverket, konsumentombudsmannen, konsumentklagonämnden, Konsumentverket, Centralhandelskammaren, föreningen Kuluttajat-Konsumenterna, Konsumenternas försäkringsbyrå, Resebyråbranschens förbund i Finland, Finlands Konsumentförbund och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund. Största delen av remissinstanserna godkände den föreslagna ändringen utan anmärkningar.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999. Lagen skall tillämpas på avtal som ingåtts efter det att lagen trätt i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 14 § lagen om paketresor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 november 1994 om paketresor (1079/1994) 14 § 1 mom. 2 punkten
som följer:

14 §

Ändringar i priset

Researrangören får i avtalsvillkoren förbe-
hålla sig rätten att efter avtalsslutet höja pri-
set på resan, om han förbinder sig att på
motsvarande grunder också sänka priset på
resan. Priset får höjas endast på grund av

2) sådana förändringar i valutakurserna
som påverkar kostnaderna för resan, eller

Denna lag träder i kraft den _____ .
På avtal som ingåtts före ikrafttädandet
tillämpas den lag som gäller när denna lag
träder i kraft.

Helsingfors den 9 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Sauli Niinistö*

Lag

om ändring av 14 § lagen om paketresor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 november 1994 om paketresor (1079/1994) 14 § 1 mom. 2 punkten
som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Ändringar i priset

Researrangören får i avtalsvillkoren förbehålla sig rätten att efter avtalsslutet höja priset på resan, om han förbinder sig att på motsvarande grunder också sänka priset på resan. Priset får höjas endast på grund av

2) sådana förändringar i valutakurserna som beror på Finlands Banks eller statsrådets beslut, eller

2) sådana förändringar i valutakurserna som *påverkar kostnaderna för resan*, eller

—————
Denna lag träder i kraft den
På avtal som ingåtts före ikraftträdandet
tillämpas den lag som gäller när denna lag
träder i kraft.
—————